

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200688
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8523200688.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX XXX/XX, XXX XX C. D., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, matka: C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, F. G. H. B. X, XXX XX C. D., otec: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX XXX/XX, XXX XX C. D., zastúpený: JUDr. Gábor Száraz, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o návrhu matky na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka dieťaťa (ďalej len navrhovateľka) návrhom doručeným súdu dňa 16.06.2023 žiadala zmeniť rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 4P/11/2022 zo dňa 09.06.2022 tak, že mal. A. bude zverený do jej osobnej starostlivosti, otec bude povinný platiť na jeho výživu sumu 100 eur mesačne, styk syna s otcom navrhla neupravovať. Návrh odôvodnila tým, že v priebehu minulého roka mala problémy s alkoholom, resp. strácal kontrolu pri jeho konzumácii. Po uvedení si problému začala situáciu okamžite riešiť a nastúpila do zdravotníckeho zariadenia OLÚP, Predná Hora, ktorý sa špecializuje na liečbu závislosti a to na ústavnú 3 mesačnú liečbu. Uvedomovala si, že jej problém výrazným spôsobom zasahuje do fungovania rodinného prostredia a negatívne ho ovplyvňuje a vplýva na výchovu jej troch detí (I., J. a A.). Uvedenú liečbu absolvovala v celom rozsahu, bola vzornou pacientkou, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že od prepustenia z liečby abstínuje a žije riadnym životom, zvláda všetky povinnosti ako aj starostlivosť od maloleté detí. Má za to, že mal. A. je vo veku keď je pre neho prítomnosť a starostlivosť matky nenahraditeľná a nevyhnutná pre jeho ďalší riadny a zdravý vývoj. V žiadnom prípade nemá v úmysle obmedzovať mu kontakt s otcom, či spochybňovať otcove výchovné kvality. Zverenie mal. A. do svojej osobnej starostlivosti žiada výlučne z dôvodu, že ho považuje za nevyhnutné k zdravému a plnohodnotnému vývoju dieťaťa, pri udržiavaní všetkých dôležitých citových väzieb a potrieb.

2. Súd uznesením sp. zn. 2P/71/2023 zo dňa 20.06.2023 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Otec mal. dieťaťa k návrhu matky na zverenie mal. A. do jej starostlivosti, podaním doručeným súdu dňa 06.07.2023 oznámil, že s ním nesúhlasí. Potvrdil, že prítomnosť matky pri výchove mal. A. je potrebná a z uvedeného dôvodu žiadnym spôsobom nebráni matke v styku s mal. A.. Matka sa s A. stretáva každý druhý deň v rozsahu 3-4 hodiny a každý druhý víkend od piatka do nedele, čo v návrhu zamĺčala. Dokonca súhlasil s tým, aby si mal. A. zobrala na zahraničnú dovolenku, taktiež vždy súhlasí

s tým aby zobrala mal. A. na výlet. Preto má za to, že v styku jej nebráni a nevidí dôvod v zmene úpravy rodičovských práv v časti zverenia. Ďalej uviedol, že navrhovateľka úmyselne súdu neuviedla, že je tehotná, pričom čaká dvojčičky a preto má za to, že nebude v možnostiach a schopnostiach navrhovateľky zabezpečiť dôkladnú starostlivosť o mal. A.. Podotkol, že ak by súd zveril mal. A. navrhovateľke, tá by nebola schopná poskytnúť mal. A. dostatočnú starostlivosť popri dvoch novonarodených deťoch, ktoré si vyžadujú neustálu starostlivosť a mal. A. by bol na „druhej koľaji“. Taktiež poukázal na bytové pomery navrhovateľky, že býva v nájomnom byte, kde má nájomnú zmluvu uzavretú na dobu určitú, v byte býva s priateľom a dvomi deťmi z predchádzajúceho manželstva, ak sa jej narodí dvojčatá budú tam bývať štyri deti, A. bude piate dieťa, teda je znepokojený, či mal. A. bude mať zabezpečené aj vhodné prostredie pre riadny a zdravý vývin, a taktiež má obavu o stabilitu prostredia mal. syna či nepôjde o neisté podmienky, v ktorých bude mal. A. vychovávaný. V závere opísal svoje majetkové pomery, svoj príjem a výdaje na chod domácností a starostlivosť o mal. A..

4. V rámci projektu cochem sa s rodičmi uskutočnilo informatívne stretnutie dňa 17.08.2023 na ktorom však k dohode medzi rodičmi ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. nedošlo, preto bolo nariadené pojednávanie.

5. Právny zástupca otca dieťaťa na pojednávaní s návrhom nesúhlasil.

6. Navrhovateľka na pojednávaní ozrejmila dôvod, prečo by mal syn byť zverený do jej osobnej starostlivosti teda, že chce aby mal. A. vyrastal pri nej a pri jeho súrodencoch. Od času poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. k zmene pomerov na jej strane došlo v tom, že zmenila bývanie, býva v 2,5 izbovom byte s priateľom, dvojčičkami pochádzajúcimi s predchádzajúceho manželstva a dvojčičkami, ktoré sa jej narodili dňa XX.XX.XXXX. Od 30.08.2023 je na materskej dovolenke, dovtedy pracovala v Slovenskej pošte, a.s.. Od absolvovania protialkoholického liečenia abstínuje, liečebný režim dodržiava, ambulanciu psychiatria už pravidelne nemusí navštevovať, len v prípade potreby, sedenia u psychológa na rok 2023 má vyčerpané. Taktiež opakovanú vyjadrila presvedčenie, že starostlivosť o mal. A. a novonarodené dvojčičky riadne a bez problémov zvládne. Potvrdila, že s otcom mal. A. majú dobrý vzťah, na starostlivosti o A. sa vedia dohodnúť, s A. sa stretáva každý druhý deň tak, že ho vyberie zo škôlky a večer o 19.00 hod. ho vráti otcovi a každý druhý víkend od piatka do nedele. K starostlivosti otca o mal. A. nemala žiadne výhrady, zdôraznila, že chce aby ml. A. viac času trávil v jej domácnosti.

7. Otec na pojednávaní s návrhom nesúhlasil, nevidel dôvod, aby sa mal. A. mal meniť zaužívaný stereotyp. Zdôraznil, že mal. A. sa pravidelne stretáva s matkou a so svojimi súrodencami, súčasne vyslovil presvedčenie, že si nemyslí, že u matky bude mal. A. lepšia ako u neho, pričom netvrdil aby sa u matky mal zle. Zdôraznil, že matka sa s mal. A. pravidelne stretáva, dokonca je ochotný jej ho nechať aj v týždni na noc, no nechce mu meniť jeho zaužívaný stereotyp, pretože tak ako je to teraz maloletému vyhovuje. Pokiaľ by súd návrhu vyhovel má za to, že na mal. A. by to dobre nevládlo, bola by to pre neho veľká zmena. Ďalej otec dieťaťa uviedol, že na jeho strane, od času poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k podstatnej zmene pomerov nedošlo. K zmene pomerov došlo na strane mal. A., ktorý v septembri nastúpil do škôlky, náklady na jeho starostlivosť vyčíslil sumou cca 380 eur mesačne. V závere zdôraznil, že pokiaľ by súd návrhu vyhovel, matka by to popri starostlivosti o novonarodené dvojčičky mala veľmi ťažké a ťažko povedať, či by to zvládla.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní zdôraznil, že sociálnym šetrením neboli zistené žiadne v starostlivosti o mal. dieťa. Súčasne navrhol pojednávanie odročiť aspoň na tri mesiace aby matka preukázala ako bude sama zvládať celú situáciu so starostlivosťou o mal. novonarodené dvojčičky a to aj vzhľadom na skutočnosť, že otcovi dvojčičiek p. E. skončila otcovská dovolenka a teda matka sama celú situáciu s výchovu mal. detí doposiaľ nepreukazovala.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4P/122/2022 a 4P/11/2022 týkajúce sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa, na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav :

10. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/11/2022-130 zo dňa 09.06.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2022, bola prvým výrokom schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná platením výživného v sume 30 eur mesačne a styk matky s otcom nebol upravený. Druhým výrokom bolo konanie v prevyšujúcej časti zastavené a tretím výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

11. V čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práva a povinnosti k mal. A. bolo dieťa vo faktickej starostlivosti otca od 31.01.2022, kedy matka nastúpila na protialkoholické liečenie ústavnou formou, ktoré absolvovala do 29.04.2022. Rodičia spolu plnohodnotne komunikovali, otec umožňoval matke vykonávať starostlivosť o dieťa aj v jeho domácnosti a byť jej oporou v zvládnutí jej závislosti. Matka sa v priebehu mesiaca jún 2022 mala zo spoločnej domácnosti vysťahovať.

12. Matka dieťaťa bola nezamestnaná, evidovaná úradom práce, poberala dávku v nezamestnanosti v sume 458 eur, mala sa presťahovať do 2,5 izbového bytu za ktorý mala platiť nájom 470 eur, okrem mal. A. mala vyživovaciu povinnosť k dvojičkám pochádzajúcim z predchádzajúceho manželstva, J. a I..

13. V súčasnosti matka naďalej býva v 2,5 izbovom byte, spolu s ňou býva jej aktuálny partner p. E., jej detí J. a I.. Je na materskej dovolenke. Pribudli je ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dvojičkám H. a K., ktoré sa narodili dňa XX.XX.XXXX.

14. Otec dieťaťa v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností bol na materskej dovolenke, ktorú poberal v sume 400 eur mesačne, býval v 2-izbovom byte jeho rodičov. Náklady na bývanie predstavovali sumu 150 eur mesačne, internet 30 eur mesačne a ročnú poisťku 84 eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemal.

15. V súčasnosti otec dieťaťa je naďalej na rodičovskom príspevku, ktorý pobere v sume 412,60 eur, pobere rodinné prídavky 60 eur, ďalší jeho príjem tvorí výživné na mal dieťa zo strany matky v sume 30 eur a výpomoc od rodičov na stravu v sume 100 eur. Naďalej býva v dvojizbovom byte jeho rodičov. Jeho mesačné výdaje na domácnosť tvorí: nájom 48 eur, voda, elektrina, plyn 124,63 eur, strava doma 300 eur, hygienické potreby a kozmetika 30 eur, TV, telefón, internet 61 eur a 14 eur, pohonné hmoty 30 eur, sporenie 30 eur, komunálny odpad 30 eur ročne, poistenie domácnosti 130 eur ročne, poisťka na auto 22,70 eur. Je zdravý, inú vyživovaciu povinnosť nemá.

16. V čase poslednej úpravy mal. A. nenavštevoval žiadne zariadenie bol vo faktickej starostlivosti otca, náklady na jeho starostlivosť boli v sume cca 230 eur, bol zdravý.

17. V súčasnosti mal. A. navštevuje materskú škôlku. Náklady na jeho starostlivosť sú v sume 380 eur (ošatenie 30 eur, strava doma 100 eur, hygienické potreby 30 eur, strava v škôlke 44eur, školné 40 eur, bývanie 70 eur, lieky pri bežných ochoreniach 15 eur, hračky 30 eur, sporenie 30 eur, RPŠ 20 eur ročne, aktivity vo voľnom čase 100 eur ročne).

18. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 17.07.2023 mal súd preukázané, že mal. dieťa pochádza z družského vzťahu C. A. a E. B., rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od 09.06.2022. Sociálnym šetrením bolo zistené, že otec s mal. A. býva v dvojizbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve starých rodičov zo strany otca dieťaťa. Domácnosť je kompletne zariadená na pohľad zachovalým a funkčným nábytkom. V byte je zavedená elektrická energia, voda a plynové kúrenie. Hygienická úroveň domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývin. Mesačné výdaje na domácnosť otec uviedol nasledovné: nájom 48 eur, voda, elektrina, plyn 124,63 eur, strava doma 300 eur, hygienické potreby a kozmetika 30 eur, TV, telefón, internet 61, 14 eur, pohonné hmoty 30 eur, sporenie 30 eur, komunálny odpad 30 eur ročne, poistenie domácnosti 130 eur ročne, poisťka na auto 22,70 eur. Otec mal. dieťaťa je s mal. A. na rodičovskej dovolenke. Jeho mesačný príjem tvorí rodičovský príspevok v sume 412,60 eur, rodinné prídavky 60 eur, výživné na mal dieťa zo strany matky v sume 30 eur, výpomoc od rodičov na stravu v sume 100 eur. Otec uvádza, že od 09.06.2022 s matkou nebývajú v spoločnej domácnosti. Otec zabezpečuje osobnú starostlivosť mal. A., uvádza, že matka rok abstínuje od alkoholu. Otec sa odmieta hneď vzdať syna a odovzdať ho matke a jej partnerovi, ktorý je tiež v podstate abstínujúci alkoholik a navyše čakajú spolu dvojčky. Ďalej uvádza, že matka má v septembri termín pôrodu a mal. A. nastúpi do škôlky. Otec má obavy ako to bude zvládať, tak matka ako aj mal. A., to nové prostredie. Otec navrhuje aby mal. A. ostal naďalej v jeho starostlivosti,

kým matka si nezvykne na novú situáciu, istý režim s novonarodenými deťmi. Otec uviedol, že matka taktiež chce riešiť bytovú situáciu nakoľko terajší byt im bude malý. Vyjadril sa, že po vyriešení týchto záležitostí a po zvládnutí celej situácie, keď by bolo všetko v poriadku na strane matky a jej partnera tak by bol prístupný na striedavú starostlivosť, ale teraz určite nie. Otec uviedol, že matka mal. dieťaťa platí výživné pravidelne a včas, hradí aj nad rámec výživného, dlh nemá. Kупuje mal. A. oblečenie, keď je mal. A. pri nej tak mu zabezpečuje stravu, berie ho na výlety – pôjdu do Talianska na týždeň v auguste. Otec sa vyjadril že komunikácia s matkou mal. A. je bezproblémová. Vedia sa dohodnúť ohľadom mal. dieťaťa. Otec uviedol, že matka sa s mal. dieťaťom stretáva každý deň, keď poobede skončí v práci, tak si ho berie k sebe do bytu. Každý druhý víkend od piatka do nedele je mal. A. pri matke, kde aj prespáva. Matka mal. dieťaťa uviedla, že je zamestnaná ako doručovateľka Slovenskej pošty v Starej Ľubovni. Jej mesačná mzda je 654 eur v čistom, je poberateľkou rodinných prídavkov na 2 maloleté deti v sume 120 eur mesačne. Otec mal. dvojčiek, pán A., jej uhradza výživné na mal. I. a J. spolu mesačne v sume 200 eur. Ich manželstvo je právoplatné rozvedené. Finančne matke vypomáha jej súčasný partner sumou 1200 eur mesačne. Matka si uplatňuje daňový bonus v sume 268 eur mesačne. Matka uvádza, že od júna 2022 s otcom mal. A. nežijú v spoločnej domácnosti. Otec zabezpečuje osobnú starostlivosť mal. A.. Matka trvá na podanom návrhu, teda aby bolo mal. dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti a aby styk dieťaťa s otcom bol neobmedzený, nakoľko sa vedia dohodnúť. Matka navrhuje aby otec platil výživné vo výške 100 eur mesačne, vzhľadom k tomu, že bude mať zvýšené výdaje súvisiace so škôlkou. Matka podala návrh z dôvodu, že si myslí, že mal. A. by mal viac času tráviť s matkou a so súrodencami. Myslí si, že danú situáciu, po zverení mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti bude zvládať nakoľko staršie deti sú už veľké a mal. A. pôjde do škôlky. Matka sa vyjadrila, že aj teraz je so synom v dennom kontakte, len s tým, že syn prespáva u otca. Každý druhý víkend, od piatka do nedele spí v domácnosti matky. Matka uviedla, že uhradza výživné pravidelne a včas, dlh nemá. Matka kupuje mal. A. nad rámec výživného ošatenie, obuv, hygienické potreby a stravu v čase keď je s ňou. Matka uvádza že momentálne sa komunikácia s otcom mal. dieťaťa zlepšila, vedia si odovzdávať informácie ohľadom mal. A.. Matka uviedla, že vzťahy medzi mal. A. a jeho staršími súrodencami sú dobré, hrajú sa spolu a taktiež má dobrý vzťah aj s partnerom matky. Matka tvrdí, že sa stáva, hlavne po víkendoch, že mal. A. nechce odísť k otcovi, plače a niekedy kričí „tato choď preč“. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka spolu s mal. deťmi I., J. a súčasným priateľom L., bývajú v 2,5 izbovom byte, v podnájme. V byte je kuchyňa spojená s obývacou izbou, detská izba, spálňa, balkón a sanitárne zariadenie. Maloleté deti I. a J. majú svoju detskú izbu, v ktorej je poschodová posteľ, 2 x písací stôl so stoličkami, komoda, vešiak na oblečenie. Osobné veci majú deti uložené v skrini v spálni. Priestory bytu využívajú všetci členovia domácnosti. Maloleté deti majú vytvorený priestor na oddych, pokojný spánok a svoje voľnočasové aktivity. Domácnosť je zariadená kompletne na pohľad zachovalým a funkčným nábytkom. V byte je zavedená elektrická energia, voda a plynové kúrenie. Hygienická úroveň v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Maloleté deti majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Uviedla, že jej aktuálne výdaje sú: nájom – v tom elektrina, voda, plyn 600 eur, strava doma 500 eur, hygienické potreby a kozmetika 50 eur, internet, TV, telefón 60 eur, lízing 140 eur, výživné na mal. A. 30 eur, pohonné hmoty 40 eur, sporenie 15 eur Maloletý A. nenavštevuje žiadne školské zariadenie, od septembra 2023 nastúpi do škôlky Vsetínska, Stará Ľubovňa. Aktuálne mu zabezpečuje osobnú starostlivosť jeho otec, pán B.. Mal. dieťa je zdravé, prekonáva bežné detské ochorenia, má preventívne prehliadky a povinné očkovania. Ošetrojúci lekár je MUDr. Chabová. Matka si mal. A. berie každý deň. Osobný pohovor s dieťaťom nebolo možné vykonať vzhľadom na nízky vek dieťaťa. Mal. A. sa na začiatku dožadoval otcovej prítomnosti, neskôr sa hral v kútiku s hračkami. S otcom rozprával primerane k veku, s kolíznym opatrovníkom odmietol rozprávať. Mal. A. pôsobil hravo, veľmi ho zaujímali hračky. U mal. dieťaťa bol výrazne viditeľný vrúcny a pozitívny vzťah k otcovi. Mal. A. bol pekne a čisto oblečený. Dieťa bolo na pohľad zdravé, bez známok zanedbávania. Mesačné výdaje na mal. dieťa boli vyčíslené otcom v sume 266,13 eur mesačne: ošatenie 15 eur, strava doma 100 eur, sporenie 30 eur. Mesačné výdaje na mal. dieťa boli vyčíslené matkou v sume 290 eur mesačne: ošatenie 20 eur, strava doma 50 eur, hygienické potreby a kozmetika 10 eur, aktivity vo voľnom čase cca 30 – 50 eur, bývanie 120 eur, hračky 10 eur, výživné 30 eur.

19. Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorá bola doručená súdu dňa 24.10.2023 vyplýva, že bytové pomery u otca mal. A. sa nezmenili. Otec mal. dieťaťa, p. E. B. sa pri osobnom pohovore na úrade vyjadril, že naďalej nesúhlasí s podaným návrhom, aby bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke. Za to, že matka rok a pol abstínuje od alkoholu, otec odmieta hneď sa vzdať mal. syna a odovzdať ho matke a jej partnerovi, ktorý je tiež v podstate abstínujúci alkoholik. Matke mal. A. sa narodili X. XXXXXXX XXXX dvojčičky – dievčatá. Otec uvádza, že v súčasnosti matke pomáha celá rodina – dve staršie deti a jej súčasný partner. Podľa otca zatiaľ nemajú vytvorený režim. Uviedol, že matka nie je

sama s mal. deťmi, jej partner je na otcovskej dovolenke, je jej stále nápomocný. Otec nevie ako to bude matka zvládať, keď sa skončí jej partnerovi otcovská dovolenka. Otec sa vyjadril, že v minulosti, keď boli spolu, matka mal. detí mu vyčítala, že je sama na deti, že je to na ňu veľa, že jej nemá kto pomáhať, lebo on je stále v práci. Matka otcovi mal. dieťaťa tiež vyčítala, že dvojizbový byt je pre nich malý, avšak v súčasnosti matka s partnerom a s mal. deťmi žijú v dva a pol izbovom byte - keď je u matky mal. A. a aj syn matkinho terajšieho partnera, tak sú ôsmi. Po predchádzajúcich skúsenostiach z minulosti, otec nevie a má obavu ako to matka bude psychicky zvládať. Otec navrhuje aby mal. A. ostal naďalej v jeho osobnej starostlivosti, kým matka si nevytvorí režim s novonarodenými deťmi a kým nevyrieši bytovú situáciu. Po vyriešení týchto záležitostí a po zvládnutí celej situácie, keď by bolo všetko v poriadku na strane matky a jej partnera tak by otec mal. A. bol prístupný na striedavú starostlivosť, ale teraz určite nie. Otec uvádza, že výdaje na domácnosť sa nezmenili. Ďalej uvádza, že výdaje na mal. A. sa zmenili nástupom do MŠ Vsetínska, Stará Ľubovňa. Otec navrhuje výšku výživného na mal. A. v sume aspoň 60 eur mesačne. V súčasnosti matka platí výživné na mal. dieťa 30 eur mesačne pravidelne a včas, dlh nemá. Matka hradí aj nad rámec výživného, kupuje mal. A. oblečenie, keď je A. pri matke, tak mu zabezpečuje stravu. Komunikácia medzi rodičmi je bezproblémová. Vedia sa dohodnúť ohľadom mal. dieťaťa. Otec uvádza, že od kedy mal. A. nastúpil do škôlky, tak matka sa s ním stretáva každý druhý deň. Každý druhý víkend od piatka do nedele je mal. A. pri matke, kde aj prespáva. Matka mal. dieťaťa, p. C. A. uviedla, že po narodení dvojčiek – H. a K., XX.XX.XXXX sa vrátila domov z nemocnice 06.10.2023. Po návrate z nemocnice jej dva týždne pomáhal s mal. deťmi a v domácnosti jej partner p. E., nakoľko bol na otcovskej dovolenke. Matka uviedla, že do budúca jej podľa potreby pomôžu jej matka a sestry. Matka naďalej trvá na podanom návrhu. Uviedla, že už má s mal. deťmi vytvorený režim. Ďalej uviedla, že mal. A. začal chodiť do škôlky. Matka je s mal. A. každý druhý deň, spať chodí ku otcovi. Každý druhý víkend je mal. A. u matky. Uviedla, že mal. A. trochu žiarli na novonarodené dvojčiky, vyžaduje si od nej viac pozornosti. Matka si všimla, že mal. A. je menej plačlivý keď má ísť ku otcovi nakoľko u otca má celú jeho pozornosť. Komunikácia s otcom mal. dieťaťa je v poriadku. Matka platí výživné na mal. A. 30 eur mesačne. Bytové pomery u matky mal. A. sa nezmenili. V súčasnosti matka spolu s jej partnerom riešia bytovú situáciu, intenzívne hľadajú rodinný dom. Matka sa vyjadrila, že starostlivosť o mal. deti zvláda, je spokojná. Partner matky mal. dieťaťa, p. L. E. uviedol, že v spoločnej domácnosti žije s p. A. od júna 2022 na adrese H. B. X, C. D.. M. E. pracuje ako obchodný zástupca. Uviedol, že momentálne je na otcovskej dovolenke nakoľko X. XXXXXXX XXXX sa im narodili dvojčiky – dievčatá. Podľa jeho vyjadrenia matka mal. detí pôrod zvládla v poriadku, nemala žiadne zdravotné komplikácie. Ďalej uviedol, že matka mal. detí od kedy prišla z nemocnice domov, rýchlo sa aklimatizovala na novú situáciu, zvláda ju dobre, stará sa o deti. M. E. uvádza, že s mal. deťmi už majú vytvorený režim. Uviedol, že pokiaľ ide o mal. A., matke mal. syn veľmi chýba. Všimol si, že matka niekedy za ním plače. Ďalej sa vyjadril, že mal. A., keď má ísť ku otcovi tak často plače a nechce ísť. Myslí si, že mu chýbajú súrodenci. M. E. uvádza, že mal. A. má vytvorené podmienky u nich doma, má svoju posteľ, svoj priestor. Vyjadril sa, že v súčasnosti riešia nové bývanie, plánujú kúpu rodinného domu. M. E. si myslí, že najlepšie pre mal. A. by bolo, keby bol zverený do osobnej starostlivosti matky a styk otca, p. B. s mal. dieťaťom netreba upravovať. Maloletý A. od septembra 2023 navštevuje MŠ Vsetínska, Stará Ľubovňa. Stravuje sa v škôlke. Mal. A. je zdravý, prekonáva bežné detské ochorenia, má preventívne prehliadky a povinné očkovania. Ošetrojúci lekár je MUDr. Dana Chabová. Otec mal. dieťaťa neuvádza žiadne výchovné problémy. Mesačné výdaje na mal. dieťa boli vyčíslené otcom v sume 379 eur mesačne: ošatenie 30 eur mesačne, strava doma 100 eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 30 eur mesačne, strava v škole 44 eur mesačne, školné 40 eur mesačne, bývanie 70 eur mesačne, lieky pri bežných ochoreniach 15 eur mesačne, hračky 10 eur mesačne, sporenie 30 eur mesačne, ZRPŠ 20 eur ročne, aktivity vo voľnom čase 100 eur ročne. Úrad zisťoval a posudzoval pomery na strane oboch rodičov so záverom, že rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu mal. dieťaťa. Rodičia uviedli, že poznajú potreby dieťaťa, vedia ich zabezpečiť, sú spôsobilí postarať sa o mal. dieťa. V závere navrhol súdu, aby odročil pojednávanie minimálne o tri mesiace, t.j. do veku troch rokov mal. dieťaťa, nakoľko prešla veľmi krátkou dobou od narodenia dvojčiek. Má za to, že matka zatiaľ nemohla dostatočne preukázať ako sama zvláda celú situáciu s výchovou a starostlivosťou o mal. deti, vzhľadom k tomu, že súčasnému partnerovi matky, p. E. práve skončila otcovská dovolenka.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

20. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

21. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

22. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 30 ods. 1 prvá veta ZoR rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

27. Podľa § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 24 ods. 5 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

29. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

31. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

32. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

33. Predmetom tohto konania je návrh matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností t.j. na zmenu zverenia dieťaťa z osobnej starostlivosti otca do osobnej starostlivosti matky, uloženie povinnosti otcovi platiť výživné a styk otca s mal. synom neupravovať.

34. Naposledy bolo o výchovnom prostredí mal. A. (o jeho zverení otcovi) právoplatne rozhodnuté dňa 22.06.2022.

35. Úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu (§217 ods. 1 C.s.p.). Po tejto úprave však môžu nastať zmeny tak v pomeroch rodičov, ako aj v pomeroch maloletých detí, odôvodňujúce zmenu pôvodného rozhodnutia súdu, príp. dohody rodičov. Iba zmena závažnejšieho charakteru môže byť dôvodom na takú zmenu rozhodnutia. Zmena pomerov môže spočívať v rôznych okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska záujmu maloletých detí. Pri úvahe o tom, či sa má zmeniť rozhodnutie súdu alebo dohoda rodičov, treba mať na zreteli záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove, pri rešpektovaní stálosti výchovného prostredia. Zmena doterajšieho výchovného prostredia je odôvodnená najmä vtedy, keď doterajšie výchovné prostredie už nezabezpečuje priaznivé podmienky pre plnohodnotný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa. Základným predpokladom pre zmenu pôvodného rozhodnutia súdu je, že od pôvodného rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov, ktorá vyžaduje zmenu pôvodnej úpravy, zohľadňujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

36. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnym podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia dieťaťa. Tak je tomu obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava výchovy maloletého dieťaťa stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa.

37. Súd zdôrazňuje, že záujem dieťaťa predpokladá pri rozhodovaní o jeho právach mať na zreteli dva aspekty jeho záujmov. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázal ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takýchto opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa. V tomto prípade platí pre rozhodovanie súdov, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa. Povinnosť aplikačnej praxe sledovať pri rozhodovaní konkrétne veci týkajúce sa detí ich najlepší záujem vyplýva okrem iného aj z článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

38. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, aby došlo k takej zmene pomerov, od času poslednej úpravy výkonu rodičovských práva a povinností, ktorá by odôvodňovala zmenu výchovného prostredia mal. A. z osobnej starostlivosti otca na osobnú starostlivosť matky.

39. Navrhovateľka zmenu pomerov na zmenu výchovného prostredia od času posledného rozhodnutia opísala tým, že abstínuje a chce aby syn žil pri nej a súrodencoch, že osobnú starostlivosť o syna zvládne aj popri starostlivosti o novonarodené dvojčiky.

40. Otec potvrdil, že matka od času absolvovania protialkoholického liečenia abstínuje, avšak z tohto dôvodu nechce meniť výchovné prostredie syna, nechce mu meniť zaužívaný stereotyp a to aj za situácie, keď od septembra 2023 začal navštevovať materskú škôlku, čo bola pre neho záťaž a matke sa dňa XX.XX.XXXX narodili dve deti – dvojčiky, čo je tiež pre mal. A. nová situácia. Pričom otec zdôraznil, že matka sa so synom stretáva každý druhý deň, kedy si ho vyberá zo škôlky a večer ho vráti a každý druhý víkend od piatka do nedele.

41. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu o zmene úpravy práv a povinností rodičov k mal. A. na návrh matky bol najlepší záujem mal. dieťaťa. Je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa, na jeho citové väzby k tomu – ktorému rodičovi a stabilitu výchovného prostredia. Starostlivým a komplexným posudzovaním záujmu maloletého súd dáva najavo, že mal. dieťa nie je len pasívnym a objektívnym pozorovateľom udalosti, ktoré sa ho týkajú, ale je predovšetkým dôležitým subjektom práva, ktorému je venovaná pozornosť.

42. Súd na základe vykonaného dokazovania a vyvíjajúcu sa situáciu v rodinách oboch rodičov mal. dieťaťa, pre zabezpečenie čo najpriaznivejšieho duševného vývinu maloletého A., stabilitu jeho výchovného prostredia dospel k záveru, že najpriaznivejším a najviac rešpektujúcim záujmy mal. dieťaťa, nie jeho rodičov, je ponechanie mal. A. v osobnej starostlivosti otca.

43. Súd je toho názoru, že v prejednávanej veci v súčasnosti nie je v najlepšom záujme mal. A. jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky. Je nepochybné, že matka je spôsobilá mal. A. vychovávať (dovoľuje jej to tak fyzický ako aj psychický zdravotný stav, má vytvorené vhodné prostredie), má o osobnú starostlivosť o dieťa záujem. Taktiež mal súd nielen z výpovedí rodičov dieťaťa, správy kolízneho opatrovníka, ale aj z lekárskeho správ preukázané, že matka dieťaťa svoju závislosť na alkohole zvláda, od absolvovania protialkoholického liečenia abstínuje, za čo jej zo strany súdu patrí pochvala a povzbudenie, aby abstinovala do budúcnosti vydržala. Na druhej strane do rodiny matky pribudli dňa XX.XX.XXXX ďalšie dve deti – dvojčiky, ktoré vyžadujú neustálu pozornosť a starostlivosť zo strany matky.

44. Z tohto dôvodu súd má za to, že v súčasnosti, v čase rozhodovania súdu, nie je v záujme mal. A. meniť jeho doterajšie výchovné prostredie, vytrhnúť ho zo stabilného výchovného prostredia otca a zveriť ho matke. V domácnosti matky pozornosť matky vyžadujú predovšetkým novonarodené dvojčatá, ak by do domácnosti na stálo pribudol mal. A., bolo by to pre neho stresujúce, cítil by sa „na druhej koľaji“, keď doposiaľ v domácnosti otca bol len s otcom, ktorý sa mu naplno venoval. Táto skutočnosť by mohla u mal. A. spôsobiť preťaženie separačnými a adaptačnými reakciami. Dieťa vo veku A. potrebuje stabilitu, istotu a pravidelný režim, nie opakované vytrhávajúce zo sociálneho prostredia.

45. Záverom treba uviesť, že v starostlivosti otca o mal. A. neboli zistené žiadne nedostatky, ani matka k starostlivosti otca nemala výhrady. Otec aktuálne dokáže primerane reagovať na vývinové potreby maloletého z hľadiska poskytovania emočného bezpečia a spoľahlivosti, teda uvedené je v súlade so záujmami maloletého. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obaja rodičia plne participujú na svojich rodičovských právach a povinnostiach. Mal. A., aj keď je zverený do osobnej starostlivosti matky s matkou sa pravidelne stretáva a to každý druhý deň, keď si ho matka vyberie z škôlky a večer vráti otcovi a každý druhý víkend od piatku do nedele. Navyše otec na pojednávaní prisľúbil, že umožní, aby mal. A. prespal u matky aj cez týždeň, aby ho matka nielen vyberala zo škôlky, ale ho aj ráno odprevadila.

46. Z dôvodov, ktoré boli vyššie rozvedené súd ponechal mal. A. v osobnej starostlivosti otca a teda návrh matky zamietol.

47. Úlohou súdu je riešiť situáciu mal. A. komplexným nadhľadom, teda aj s ohľadom na ďalšie relevantné zákonom chránené hodnoty a práva všetkých dotknutých osôb. Záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia, teda ich predstavám o výkone rodičovských práv a povinností, keďže prioritným je vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa.

48. K návrhu kolízneho opatrovníka na odročenie pojednávania aspoň na tri mesiace z dôvodu, aby matka preukázala, že starostlivosť o novonarodené dvojčiky zvládne súd uvádza, že odročiť pojednávanie súd môže len výnimočne z dôležitých dôvodov. Predmetné konanie je konaním vo veci maloletého dieťaťa o ktorom musí rozhodnúť v primeranej lehote, odročenie pojednávania na viac ako tri mesiace odporuje ústavnému právu účastníkov, aby jeho vec bola prejednaná a rozhodnutá v primeranej lehote bez zbytočných prieťahov. Pri rozhodovaní súd vychádza zo skutkového stavu, ktorý ustáli v čase rozhodnutia, z uvedených dôvodov súd návrhu kolízneho opatrovníka na odročenie pojednávania nevyhovel.

49. V závere súd dodáva, že vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa, zohľadňujúc jeho vek, citové väzby k obojmu rodičom, záujem oboch rodičov o vykonávanie osobnej starostlivosti, zrelosť oboch rodičov, ich schopnosť komunikovať ohľadne svojho dieťaťa do budúcnosti nie je vylúčená aj iná forma starostlivosti ako osobná toho ktorého rodiča, napr. spoločná alebo striedavá starostlivosť oboch rodičov.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Otec dieťaťa, jeho právny zástupca a kolízny opatrovník sa odvolania voči všetkým výrokom tohto rozsudku vzdali.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.